

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท บ.

ระหว่าง	บริษัท ค.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท บ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ค. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท บ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๖ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท บ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ค. จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx โดยเป็นบริษัทโฮลดิ้งของกลุ่มบริษัท ค. ซึ่งประกอบธุรกิจหลัก ได้แก่ ๑) ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ๒) ธุรกิจวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ ๓) ธุรกิจยา ซึ่งในปี ๒๕๖๕ มีรายได้รวม xxx,xxx,xxx,xxx บาท ซึ่งเป็นรายได้ในประเทศไทย xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ บริษัท ค. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) เฉพาะในประเทศไทย จำนวน ๒ บริษัท ดังนี้

(๑) บริษัท ค.๑ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจ ๔๖๔๔๑ การขายส่งสินค้าทางเภสัชภัณฑ์และทางการแพทย์ มีรายได้รวมในปี ๒๕๖๕ จำนวน xxx,xxx,xxx บาท

(๒) บริษัท ค.๒ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจ ๒๑๐๐๑ การผลิตเภสัชภัณฑ์และเคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตจำหน่าย นำเข้า ส่งออกกรดอะมิโน สำหรับเภสัชกรรม เอพีไอ (สารออกฤทธิ์ทางเภสัชกรรม) เครื่องสำอาง มีรายได้รวมในปี ๒๕๖๕ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท ทั้งนี้ ผลិតภัณฑ์ของบริษัททั้งหมดได้ถูกจำหน่ายให้กับบริษัทในกลุ่มซึ่งตั้งอยู่ในเมืองชางไห่ ประเทศจีนเท่านั้น และไม่มีการจำหน่ายให้กับลูกค้าในประเทศไทย

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท บ. จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศออสเตรเลีย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxx ประกอบธุรกิจด้านธรรมชาติบำบัด (Natural Health) โดยมีผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิด เช่น ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ประเภทวิตามิน แร่ธาตุสมุนไพร และผลิตภัณฑ์ทางด้านโภชนาการอื่น ๆ ซึ่งในปี ๒๕๖๕ มีรายได้รวม xx,xxx,xxx,xxx ล้านบาท ซึ่งเป็นรายได้ในประเทศไทย จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ บริษัท บ. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) เฉพาะในประเทศไทย จำนวน ๒ บริษัท ดังนี้

(๑) บริษัท บ.๑ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจ ๔๖๔๔๑ การขายส่งสินค้าทางเภสัชภัณฑ์และทางการแพทย์ มีรายได้รวมในปี ๒๕๖๕ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

(๒) บริษัท บ.๒ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจ ๖๔๒๐๒ กิจกรรมของบริษัทโฮลดิ้งส์ที่ไม่ได้ลงทุนในธุรกิจการเงินเป็นหลัก ไม่มีรายได้ในปี ๒๕๖๕

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ xx,xxx,xxx,xxx บาท

๒.๔ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ

การเข้าซื้อกิจการของบริษัท บ. จะสามารถสนับสนุนเป้าหมายของบริษัท ค. ในการขยายขอบเขตธุรกิจไปยังเอเชีย และโอเชียเนีย

๒.๕ วิธีการรวมธุรกิจ

บริษัท ค. ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท บ. ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ผ่านทาง บริษัท ค.๓ ที่เป็นเสมือนหน่วยธุรกิจเดียวกันของบริษัท ค. ทั้งนี้ เป็นไปตามความตกลง Scheme Implementation Deed ระหว่างบริษัท บ. และบริษัท ค.

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ค.๓ ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ของบริษัท ค. เป็นผู้ถือหุ้นรายเดียวในบริษัท บ. ในสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๔.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท ค. ประกอบธุรกิจหลักในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจของบริษัทในกลุ่มบริษัท ค. รวมถึงการให้บริการเฉพาะด้านกับบริษัทในกลุ่ม โดยกลุ่มบริษัท ค. ดำเนินธุรกิจหลัก ได้แก่

๔.๑.๑ อาหารและเครื่องดื่ม

ในภาคธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มนั้น กลุ่มบริษัท ค. ได้ทำการขยายตลาดไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะเอเชียและโอเชียเนีย นอกจากนี้ นอกเหนือจากการพัฒนาธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโอเชียเนีย กลุ่มบริษัท ค. ได้พัฒนาแบรนด์คราฟต์เบียร์ชั้นนำในตลาดอเมริกาเหนือในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัท ค. ไม่มีสำนักงานภูมิภาคสำหรับธุรกิจใด ๆ ตั้งอยู่ในประเทศไทย เป็นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เบียร์ผ่านทางผู้กระจายสินค้าในประเทศไทยเท่านั้น

๔.๑.๒ วิทยาศาสตร์สุขภาพ

ในภาคธุรกิจวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มบริษัท ค. ได้นำเสนอวัตถุดิบที่ได้รับการคัดเลือกอย่างมีกลยุทธ์ในภาคส่วนที่สำคัญสามภาคส่วนด้วยกัน ได้แก่ ระบบภูมิคุ้มกัน การทำงานของสมอง และจุลชีพในลำไส้ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัท ค. ได้แก่

(๑) บริษัท ค.๔ มียอดขายจากการส่งสินค้าเข้ามาขายในประเทศไทย โดยเป็นการจำหน่ายแบบ B2B และเป็น การจำหน่ายเฉพาะวัตถุดิบเท่านั้น โดยไม่มีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปอื่น ๆ ในประเทศไทย

(๒) บริษัท ค. มีบริษัทในเครือชื่อว่าบริษัท ค.๒ ซึ่งผลิตวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์กรดอะมิโน อย่างไรก็ตาม วัตถุดิบเหล่านี้ได้ถูกจำหน่ายให้กับบริษัทในกลุ่มที่ตั้งอยู่ในเมืองชางไห่ ประเทศจีนเท่านั้น และไม่มีการจำหน่ายให้กับลูกค้าในประเทศไทย

นอกจากนี้ ยังได้มีการตั้งโรงงานผลิต Human Milk Oligosaccharides (HMOs) ซึ่งแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๕ โดยที่ HMOs เป็นวัตถุดิบที่จำหน่ายให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และไม่ใช่ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

๔.๑.๓ ยา

ในภาคธุรกิจยา กลุ่มบริษัท ค. ได้แก่ บริษัท ค.๕ ได้ดำเนินธุรกิจในการพัฒนาสูตรยาใหม่ ๆ โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพขั้นสูง และการฟื้นฟูสุขภาพผ่านการรักษาและการดูแลหลังการรักษาแบบเฉพาะบุคคล ทั้งนี้ กลุ่มบริษัท ค. ที่มีการประกอบธุรกิจในประเทศไทย ได้แก่ ค.๑ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาในประเทศไทย โดยมีรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จำนวน xxx,xxx,xxx บาท

๔.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท บ. เป็นบริษัทจากประเทศออสเตรเลีย ซึ่งประกอบธุรกิจด้านธรรมชาติบำบัด (Natural Health) โดยมีผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิด เช่น ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ประเภท วิตามิน แร่ธาตุ สมุนไพร และผลิตภัณฑ์ทางด้านโภชนาการอื่น ๆ โดยกลุ่มบริษัท บ. ดำเนินธุรกิจจำนวน ๓ แปรนต์ ได้แก่

๔.๒.๑ แปรนต์ เอ จำหน่ายผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิด เช่น น้ำมันตับปลา ผลิตภัณฑ์สำหรับเสริมสร้างและบำรุงระบบภูมิคุ้มกัน พลังงาน สุขภาพตา การตั้งครกและการให้นมบุตร สุขภาพเด็ก สุขภาพหัวใจ สุขภาพข้อต่อและกระดูก ตลอดจนการนอนหลับและลดความเครียด โดยมีรายได้ในประเทศไทยผ่านบริษัท บ.๑ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

๔.๒.๒ แปรนต์ บี แปรนต์จากประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็นผู้นำในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทที่ส่งจ่ายได้โดยแพทย์เท่านั้น และยังเป็นผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมสุขภาพในหลากหลายภาคส่วน

๔.๒.๓ แปรนต์ ซี จำหน่ายผลิตภัณฑ์ธรรมชาติบำบัดสำหรับสัตว์เลี้ยงซึ่งพัฒนาโดยสัตวแพทย์ ผลิตภัณฑ์ภายใต้แปรนต์ เอ

ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ของบริษัท บ. ถูกจัดจำหน่ายในประเทศไทยในร้านขายยาชั้นนำและร้านขายยาทั่วไปผ่านทางผู้จัดจำหน่าย โดยบริษัท บ. ไม่ได้ทำตลาดผลิตภัณฑ์ในข้อ ๔.๒.๒ และ ๔.๒.๓ ในประเทศไทย

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท บ. พบว่า สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดยา และตลาดวิตามินและอาหารเสริม เนื่องจากเป็นตลาดที่มียอดขายในประเทศไทยผ่านบริษัทในประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

๕.๑.๑ การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า ยามีความแตกต่างจากวิตามินและอาหารเสริม โดยที่ยาเป็นสารซึ่งถูกผลิตขึ้นในห้องทดลอง และผ่านการทดลองทางคลินิกเพื่อใช้ในการวินิจฉัย การรักษา และการป้องกันโรคเฉพาะ และเพื่อใช้ในการฟื้นฟู แกไข หรือการเปลี่ยนแปลงการทำงานของสารอินทรีย์ ในขณะที่วิตามินและอาหารเสริมเป็นสารซึ่งมีส่วนประกอบของอาหารเป็นหลัก และส่วนใหญ่มีที่มาจากตำรับยาและสมุนไพรของทางตะวันออก และถูกใช้เพื่อเสริมกับการรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพ โดยทั่วไปแล้ววิตามินและอาหารเสริมมีผลทางด้านโภชนาการและสรีรวิทยาเท่านั้น แต่ไม่ได้ใช้สำหรับการรักษา การวินิจฉัย ลดความเสี่ยง การป้องกัน หรือการบำบัดโรค ดังนั้น ยาก็กับวิตามินและอาหารเสริมจึงมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานที่แตกต่างกันและใช้ในคนละสถานการณ์ และไม่สามารถใช้ทดแทนกันได้ ในมุมมองของผู้บริโภค

๕.๑.๒ การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ ได้แก่ ๑) ตลาดยา และ ๒) ตลาดวิตามินและอาหารเสริม พบว่า ขั้นตอนการสร้างโรงงานนั้นมีความละเอียดซับซ้อน ต้องใช้วัตถุดิบเฉพาะอย่างในการผลิตยาและอาหารเสริมแต่ละชนิด มีกระบวนการวิจัยและพัฒนา และกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความปลอดภัยกับผู้บริโภคมากที่สุด จึงไม่สามารถทดแทนกันด้านอุปทาน

ดังนั้น ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง คือ ๑) ตลาดยา และ ๒) ตลาดวิตามินและอาหารเสริม

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ตลาดยา และตลาดวิตามินและอาหารเสริม มีผู้ผลิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสามารถจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังผู้บริโภค ดังนั้น ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ระดับประเทศ

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด คือ ๑) ตลาดยาในประเทศไทย และ ๒) ตลาดวิตามินและอาหารเสริมในประเทศไทย

๖. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พิจารณาตลาดยาในประเทศไทย พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจมียอดเงินขายในปี ๒๕๖๕ จำนวน xxx,xxx,xxx บาท ส่วนผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มียอดเงินขาย สำหรับตลาดอาหารเสริมและวิตามินในประเทศไทย ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ ไม่มียอดเงินขายในปี ๒๕๖๕ แต่ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจมียอดเงินขายจำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา ยอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ตลาดวิตามินและอาหารเสริมในประเทศไทย มียอดเงินขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง จึงต้องพิจารณาต่อไป

ว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาด ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๗. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดขายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) ซึ่งพบว่า ในตลาดวิตามินและอาหารเสริมในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ค. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ไม่มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดดังกล่าว และบริษัท บ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับ ๕๘.๐๔ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่นั้นหนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และ ไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท บ. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ค. และบริษัท บ. มีการประกอบธุรกิจในประเทศไทยผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศ จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัท ค. ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท บ. ร้อยละ ๑๐๐ ผ่านทาง บริษัท ค.๓ ที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นเสมือนหน่วยธุรกิจเดียวกันของบริษัท ค. ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ค. ไม่ได้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท บ. นอกจากนี้ บริษัท ค. และบริษัท บ. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน ทำให้บริษัท ค. และบริษัท บ. ไม่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้ จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดยาในประเทศไทย และตลาดวิตามินและอาหารเสริมในประเทศไทย โดยพบว่า มีเฉพาะตลาดวิตามินและอาหารเสริมในประเทศไทยที่มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้งผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามารถรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่

ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท บ. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๖ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท บ. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖